

ОТЧЕТ

**за дейността на Асоциацията на преподавателите по български език като чужд
през 2023 г.**

I. Въведение

Настоящият отчет е изготвен във връзка Общото събрание на Асоциацията на преподавателите по български език като чужд на 09.09.2024 г. за приемане на отчета за дейността на Асоциацията през 2023 г. Общото събрание се провежда съгласно Устава на АПБЕЧ, който определя, че Общото събрание се свиква от Управителния съвет най-малко един път на 1 година. Управителният съвет взе решение на 17.06.2024 г. за свикване на Общо събрание.

През 2023 г. година Управителният съвет работи целенасочено за утвърждаване и популяризиране на Асоциацията, за разширяване на нейния състав и за провеждането на научни форуми.

II. Организационно състояние на АПБЕЧ

1. Членове

През изминалия отчетен период към АПБЕЧ достигна 59 физически лица и 5 юридически лица. Несъмнено по-голям е броят на индивидуалните членове на Асоциацията. Едно от основните задължения е плащането на членския внос и съгласно Устава на Асоциацията членове, незаплатили членски внос 1 година, автоматично отпадат от състава на АПБЕЧ.

През отчетния период бяха приети 41 нови членове на Асоциацията от частни фирми, свързани с преподаването на български език като чужд, учители в български неделни училища в чужбина, преподаватели от Софийския университет, Югозападния университет, Великотърновския университет, Медицинския университет в София, Медицинския университет във Варна, Икономически университет във Варна и Военната академия в София, Технически университет, София и др. Това дава възможност на Асоциацията да създава различни групи, когато планира дейностите си и участието си в проекти.

2. Управителен съвет

2.1. Състав

Съгласно устава на организацията, на Общото събрание през 2022 г. бе избран Управителен съвет от 5-ма души. Именно от него се реализира текущата организационна дейност на АПБЕЧ за 2023 г. Съставът му е следният:

Красимира Алексова, председател

Милена Велева

Светла Георгиева

Ивана Давитков

Александър Герджев

На заседание Управителният съвет бе структуриран. Определено бе Ивана Давитков да води протоколите от заседанията на УС, Александър Герджев да представя АПБЕЧ пред различни правителствени и неправителствени организации, пред посолства и пред различни институции в страната, Светла Георгиева да посме организирането на място на конференцията, която предстоеше да бъде проведена в гр. Харманли, Милена Велева и Ивана Давитков да отговарят за теоретико-прагматичната част – да организират курсове по български език като чужд, да отговарят за учебните програми, за набирането на преподаватели от АПБЕЧ и др., а Красимира Алексова да отговаря за финансите на АПБЕЧ и ръководенето на УС на АПБЕЧ.

2.2. Заседания на УС

През изминалата отчетна година от проведеното Общо събрание до настоящото Общо събрание се състояха 7 редовни заседания на УС на АПБЕЧ. Всички заседания се проведеха при наличие на необходимия кворум за вземане на решения. Те се провеждаха с необходимата периодичност във връзка със задачите, които трябва да изпълнява УС в отговор на уставното изискване да се свикват най-малко веднъж на три месеца.

Заседанията на Управителния съвет през изминалата отчетен период протичаха делово, при предварително обявен дневен ред, в конструктивен и колегиален дух. Протоколите се водеха от Ивана Давитков и Милена Велева. Всички положителни резултати в работата на УС са следствие на активността на неговите членове. Бих искала

да изкажа специална благодарност на целия екип за неговата всеотдайна и компетентна дейност.

3. Организационно изграждане и укрепване на Асоциацията

През отчетния период дейността на УС бе насочена и към разширяване на състава на АПБЕЧ и към провеждане на научен форум и участие в проекти.

Работихме и за подобряване на сайта на Асоциацията, като сключихме договор със СуперХостинг за редовна поддръжка на сайта и неговото обновяване. Внесохме нова информация за членовете на Управителния съвет, а в сектора за конференции – за предстоящата в периода 17 – 19 ноември 2024 г. конференция, организирана заедно с Катедрата по български език като чужд към Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Активна дейност развихме за подобряване на контактите с Катедрата по български език като чужд към Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Тъй като тя не е юридическо лице, поканихме нейните членове да станат членове на Асоциацията ни като физически лица.

III. Финансово състояние на АПБЕЧ

Финансовото състояние на АПБЕЧ е зависимо главно от заплащането на членския внос и участието в проекти. Индивидуалният членски внос е в размер на 25 лв. годишно, а колективният – 100 лв. годишно.

В настоящия отчетен период не са направени дарения нито от външни членове, нито от членове на АПБЕЧ за разлика от трите дарения от членове на УС от предходния отчетен период. Не са провеждани обучения и затова няма отчисления за АПБЕЧ.

Приход в отчетния период е сумата от 1000.00 лв. за администрирането на проекта за създаване на рамкови учебни програми за обучение в училища извън България. Преговаряме с членовете на екипа, разработващ учебни програми по Модул 3 „Програми и образователни ресурси за обучението, организирано в чужбина“ от НП „Роден език и култура зад граница“ – 2023.

Към 11.12.2023 г. в сметката на АПБЕЧ има 43203.89 лв., от които 40000.00 са за проекта, което означава, че собствените средства на Асоциацията са 3203.89 лв., от които за коктейла след Общото събрание са изразходени около 120.00 лв.

IV. ДЕЙНОСТИ

Проекти

В отчетния период АПБЕЧ участва във финализирането на 1 проект и в разработването на 2 проекта.

АПБЕЧ продължи работата си на координатор и администратор на проект по Модул 4 (Оценяване на езиковите компетентности по български език на учениците от българските училища в чужбина) на Националната програма „Роден език и култура зад граница“ 2022 г. за създаване на рамкови учебни програми по български език като втори за деца в чуждоезикова среда, за неинтензивно обучение и без контактен език. Красимира Алексова участва като консултант в обсъждания на рамковите програми. Рамковите програми бяха успешно завършени и предадени на МОН. Бе получен и положителен отзив за рамковите програми от Института за български език „Проф. Л. Андрейчин“.

Подписан нов проект по Модул 3 „Програми и образователни ресурси за обучението, организирано в чужбина“, МОН

АПБЕЧ подписа нов проект с МОН по Модул 3 „Програми и образователни ресурси за обучението, организирано в чужбина“ от НП „Роден език и култура зад граница“ – 2023. Отново нашата Асоциация ще бъде координатор и администратор на проекта. Предвижда се екип по проекта да разработи учебна програма по български език като втори за деца на възраст между 7 и 10 години по нивата на ОЕЕР от A1 до B1 (500 астрономически часа), учебна програма по български език като втори за деца на възраст между 12 и 15 години по нивата на ОЕЕР от A1 до B1 за седем учебни години или минимум 500 астрономически часа), както и разработването на програми по български език за предучилищното обучение, организирано в чужбина. В преговори сме с участниците в проекта за финансовите отчисления за АПБЕЧ като администратор на проекта.

Кандидатстване по проект Еразъм+

През февруари и март 2023 г. участвахме с оторизираното от УС представителство на Красимира Алексова и Галина Куртева в преговорите по разработването на проект по програма Еразъм+. Предложението към АПБЕЧ бе отправено от д-р Мария Матеева-Казакова от английската организация *Research, Analysis and Strategy Institute*. В разговорите за изготвянето на проектното предложение участва и представител на PEOPLE2U (Romanian). Проектът бе на тема *Family learning language courses for Ukranian refugees*. Той включваше обзор на съществуващи програми и учебници по български и румънски като чужд, както и разработването на учебни програми по български и румънски език за украински бежанци за А1 и А2. С разговорите се включи и Венера Матеева-Байчева. За съжаление този проект не бе финансиран.

Целта ни е чрез проектната дейност да се утвърдим като квалифициран и равноправен участник в бъдещи инициативи, проекти и да заемем достойно място при изработването на единната политика за изготвянето на държавните стандарти по български език като чужд/втори, в създаването на методически разработки, учебници и учебни ресурси, както и на Националния културен институт.

Конференции

Членове на АПБЕЧ участваха в отчетния период в 2 конференции.

В периода 6 – 7 юни 2023 г. Галина Куртева и Красимира Алексова изнесоха доклад на тема „Развитие на българския език като чужд – проблеми и перспективи (на базата на опита на асоциацията на преподавателите по български език като чужд)“ на Международната научна конференция „Езици, култури, комуникации“ и по-точно в тематичната конференция „Българският език, литература и култура извън България“. В текста на доклада, който е изпратен за публикуване, се представя Асоциацията на преподавателите по български език като чужд. Изясняват се нейните цели и задачи, както и дейностите, които извършва Асоциацията: провеждане на курсове по български език като чужд, взаимодействие с организации и институции, свързани с преподаването на български език като чужд, обучение на преподаватели, провеждане на конференции и др. Важна част от доклада е представянето на вижданията на Асоциацията за създаването на Национален координационен център по български език като чужд и изясняването на неговите функции и дейности. Именно това е и една от важните цели, за които предлагам да работят членовете на АПБЕЧ в бъдеще.

Едно от най-важните събития в отчетния период бе организирането и провеждането на Първата международна научно-приложна конференция „Контакт на езици и култури. Българският език в контекста на мигрантската криза и адаптацията на бежанци“ в периода 17 – 19 ноември 2023 г.

Най-активно участие в организирането и провеждането на Конференцията взеха колегите от Катедрата по български език като чужд към Софийския университет „Св. Климент Охридски“ с ръководител доц. Атанас Атанасов. Изказваме им най-дълбока благодарност за перфектната дейност. Конференцията се проведе в Основно училище „Иван Вазов“, гр. Харманли, където е и най-големият център за бежанци. Благодарим на директорката на училището Светла Георгиева за предоставената база за провеждането на конференция и участието ѝ в нея. Получихме поздравителни писма от кмета на гр. Харманли Мария Киркова и от Веселина Павлитова, Началник на РУО – Хасково.

На конференцията бяха изнесени 22 доклада от 30 преподаватели по български език като чужд от Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Медицинския университет във Варна, Югозападния университет „Н. Рилски“, Военната академия, Шуменския университет „Еп. К. Преславски“, УАСГ, Българското неделно училище в Брюксел, Академията за учители на деца бежанци, АБУЧ и др. Докладите ще бъдат публикувани частично в сп. „Български език и литература“ и частично в специално издание на сп. „Дзяло“.

В рамките на тази конференция се проведе и Кръгла маса по темата за българския език като втори/чужд. Бяха обменени важни мнения и виждания, които са актуални в днешно време.

V. БЪДЕЩИ ДЕЙНОСТИ

1. Изработване на стандарти за обучението по български език като чужд

Смятам, че изработването на стандарти за обучението по български език като чужд е един от най-важните приоритети в бъдещата работа на членовете на АПБЕЧ през следващата година. Макар че има различни актуални учебници и помагала за обучението по български език като чужд, въпреки че най-вероятно различни университети притежават разработени стандарти, свързани най-вече с граматическата прогресия, смятам, че е от ключово значение АПБЕЧ да изработи стандарти за граматическа прогресия, лексикална прогресия и комуникативна прогресия в

обучението по български език като чужд от А1 до С2. Необходимо е да бъдат формирани екипи за различните нива и в техните рамки на подекипи за изработване на стандарти за граматическа прогресия, лексикална прогресия и комуникативна прогресия за трите нива по Общата европейска езикова рамка. Искам да благодаря на Александър Герджев, че предостави безвъзмездно граматическата, лексикалната и комуникативната прогресия от А1 до Б2, които са създадени от екип, работил по европейски проект за иновации.

Ще бъдат търсени контакти с всички университети и институции, вкл. частни фирми, които могат да участват в изработването на тези стандарти. Ще бъде разговаряно и с представители на МОН, на Национална научна програма „Българистика“ и с вицепрезидента Илияна Йотова. Целта е след обширна национална и международна дискусия на МОН да бъде предложено да одобри предложените стандарти. Необходимо е да бъде оторизиран УС и председателят му Красимира Алексова за контакти с тези институции от името на АПБЕЧ.

2. Проекти

Членовете на АПБЕЧ трябва да се включат в образователни и научни проекти, които да са изработени от други институции, свързани с обучението по български език като чужд.

3. Учебници и помагала

Подновявам съществуващата от предходни отчетни периоди инициатива за създаване на регистър за учебници и учебни помагала по български език като чужд в няколко секции: по езикови нива, за общ български език, комуникативен български език, специализирано обучение и целево – за студенти, за бежанци, за деца и т.н.

В следващите години АПБЕЧ може да създаде свои учебници и помагала след приемането на националните стандарти в обучението по български език като чужд.

4. Научни форуми

През 2024 г. ще бъде организирана и проведена Втората международно научно-приложна конференция по български език като чужд заедно с Катедрата по български език като чужд към Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Всички членове на АПБЕЧ трябва да бъдат мотивирани да участват в организирането и провеждането на различни конференции, свързани с обучението по български език като чужд/втори.

5. Уъркшоп

Да бъде възобновена инициативата на определен период да се организира по един уъркшоп за общо и специализирано обучение в различни направления – в една година общ български език, следващата – за медици, за студенти по икономика и бизнес-български, по-нататък – за технически специалности и т.н., като домакинстват съответни университети и учебни центрове.

6. Курсове

Да се възобнови провеждането на курсове за нива, онлайн курсове, специализирани курсове в различни направления, както и обучителни курсове за преподаватели по български език като чужд/втори, методически семинари, курсове за повишаване на квалификацията, предназначени за учители и млади колеги.

7. Взаимодействие с държавни органи и институции, свързани с българския език като чужд/втори

Това е едно направление, което трябва да бъде приоритизирано и разгръщано в следващия отчетен период. Необходимо е по-активно взаимодействие с държавните органи и с други организации, свързана с българския език като втори/чужд, с бежанци и мигранти, които се нуждаят от обучение по български език. Трябва да се използват всички канали за връзка – професионални, организационни, лични и др., за да се осигури пълноценна комуникация и ефективност.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

През изминалия отчетен период УС на АПБЕЧ работи активно и целенасочено за утвърждаване на Асоциацията като една от водещите неправителствени организации в областта на обучението по български език като чужд, за което говори и значително увеличилият се членски състав.

Усилията на Управителния съвет и на Председателя на АПБЕЧ и занапред ще да бъдат насочени към разгръщане на потенциала на организацията, утвърждаване на нейния авторитет и значимост, както и за ефективното ѝ управление.

26.06.2024 г.

София

Красимира Алексова
Председател на АПБЕЧ

